

Latijn bij genealogisch onderzoek

Als u genealogisch onderzoek doet zult u - op een gegeven moment - met het Latijn in aanraking komen. Afhankelijk van de betrokken kerkelijke instelling zullen de Doop-, Trouw- en Begraafboeken in het Latijn zijn opgesteld. Ook in andere akten en documenten kunt u soms Latijnse termen tegenkomen. Met behulp van dit informatieblad willen wij u helpen bij het verklaren van de Latijnse taal in uw genealogisch onderzoek.

Wilt u meer informatie, raadpleeg dan bijvoorbeeld: P.J.W. van den Berk, *Latijn bij genealogisch onderzoek* (Den Haag 1997) [nog verkrijgbaar bij het Centraal bureau voor genealogie].

Veel gebruikte Latijnse woorden en uitdrukkingen

adolescens	= jongeman jongedochter, ongetrouwde man, vrouw	decimotertius/o	= dertiende
alias	= anders gezegd, genoemd, geheten	defunctus	= overleden, gestorven
ambo	= beiden	denuntiare	= (huwelijks- geboden) afkondigen
anno Domini	= in het jaar des Heren	derelicta	= weduwe
annus	= jaar	desponsare	= verloven, uithuwen
ante	= voor, vroeger	dictus	= gezegd, geheten, genoemd
avunculus	= oom van moederszijde	dies	= dag
avus/avia	= grootvader, grootmoeder	discessus	= dood (gegaan), weggaan, scheiden
avus	= grootvader, voorouder	dominus	= heer
baptisatus (a)	= gedoopt	dum viveret	= tijdens zijn leven, toen hij leefde
circa	= ongeveer	duo	= twee
coelebs	= ongehuwd, vrijgezel	ecclesia	= kerk
confirmatie	= gevormden (belijdenis)	eodem die	= op dezelfde dag
coniugis	= van de echtgenoot	eorundem	= van dezelfde ouders
coniuges	= de echtgenoten, gehuwden	ex(e)	= uit
coniunx	= de echtgeno(o)t(e)	extraneus	= vreemdeling
consanguineus	= (bloed-)verwant	extrema unctio	= Heilig Oliesel
copulatio(s)	= (kerkelijke) huwelijks- voltrekking	extremis munitus	= van de laatste sacramenten voorzien
cum	= met	filius/filia	= zoon/dochter
decem/decimus/o	= tien/tiende	fili	= van de zoon
decimononius/o	= negentiende	frater	= broeder
decimoquartus/o	= veertiende	gemelli	= mannelijke tweelingen
		gemini (geminae)	= tweelingen

habitans	= inwoner, inwonend	proles naturalis	= natuurlijk kind
hodie	= vandaag	proles spuria	= onwettig kind, bastaard
hora	= uur	prae pridie	= voor gisteren, daags tevoren
illegitimus	= onwettig	primus proles	= eerste, voorste kinderen
in facie ecclesiae	= ten overstaan van de kerk	puer	= jongen
in loco	= in de plaats	quattuor/quartus	= vier/vierde
incerti partis	= waarvan de vader onzeker is	quartus decimus	= veertiende
incola	= inwoner	quondam	= eens, vroeger
infans	= kind, kleinkind	quinque/quintus(o)	= vijf/vijfde
infantis	= van het kind	quintus decimus	= vijftiende
infantes	= kinderen	secundo	= tweede
legi(timus/tima)	= wettig echtgenoot, kind, rechtmatig	sepultus	= begraven
loco	= in plaats van	septem/septimus(o)	= zeven/zevende
magister	= meester, meerdere	septimus decimus	= zeventiende
maritus(a)	= echtgeno(o)t(e)	sex, sexto, sextus	= zes/zesde
mater	= moeder	sextus decimus	= zestiende
matertera	= tante van moederszijde	sexus	= geslacht
matricularius	= koster	sine sacramentis	= zonder sacramenten
matrimonium	= zij sluiten een huwelijk	solvit	= heeft betaald
contrahunt	= maand	soror	= zuster
mensis	= soldaat	sororius	= zwager, van de zuster, zwagerman
miles(itis)	= gestorven	sponsus (a)	= aanstaande bruidegom, verloofde
mortuus	= geboren	spurius	= onecht, bastaard
natus	= negen, negende	sub	= onder, omstreeks
nonus/nono	= zijn overleden	susc.(eptor)	= doopheffer
obierunt	= hij/zij overleed	tres/tertio/tertius	= drie/derde
obiit	= vroedvrouw	testes	= getuigen
obstetrix	= acht, achtste	tricesima	= dertig
octavo/octavus	= afkomstig	tricesima prima	= eenendertig
ortus	= dorp	undecimus(o)	= elf
pagus	= ouders	unus	= een
parentes	= pas geboren kind, bevalling	ut supra	= als hierboven (staat beschreven)
partus	= vader	uxor	= echtgeno(o)t(e)
pater	= peter, meter	vero	= waarachtig
patrinus(ina)	= van de vader	verso	= op de achterkant van het blad
patris	= van de peter	vidua (uus)	= weduwe, weduwenaar
patrinis	= oom van vaderszijde	vicesimus	= twintigste
patruus	= na	viginti	= twintig
post	= eerste	vir	= man
primo	= stiefdochter	virgo	= maagd, ongetrouwde vrouw, non
privigna	= stiefzoon		
privignus	= voor		
pro	= afkondiging van het voorgenomen huwelijk		
proclamatio			